

Zhodnotenie kvality vody v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce

K 31.12.2013 evidujeme tieto vodovody :

- skupinový vodovod Nitra ktorý zásobuje spotrebiská : Nitra a Čechynce
- skupinový vodovod Nitra – Šaľa zásobuje spotrebiská Cabaj -Čápor, Mojmírovce, Ivanka pri Nitre, Lužianky, Svätoplukovo, Lehota, Branč, Veľké Zálužie, Jarok, Zbehy, Šaľa, Diakovce, Kráľová n/Váhom, Dlhá n/Váhom, Trnovec n/Váhom, Močenok a Horná Kráľová
- diaľkovod Gabčíkovo – zásobuje spotrebiská Vráble, Melek, Veľké a Malé Chyndice, Telince, Nová Ves nad Žitavou, Tajná, Čifáre, Žitavce, Lúčnica nad Žitavou, Paňa, Vinodol, Klasov, Vieska n/Žitavou, Slepčany, Tesárske Mlyňany, Čierne Kľačany, Volkovce, Choča, Beladice, Čaradice, Sľažany, Zlaté Moravce, Veľčice, Zlatno, Nemčiňany, Topoľčianky, Žitavany, Tekovské Nemce, Červený Hrádok, Malé a Veľké Vozokany, Nevidzany, Selice, Vlčany, Neded, Žihárec a Tešedíkovo, Veľký a Malý Cetín
- skupinový vodovod Koliňany – zásobuje spotrebiská Koliňany, Host'ová, Dolné Obdokovce, Čeladice, Golianovo, Malý a Veľký Lapáš, Babindol
- skupinový vodovod Radošina – Veľké Ripňany zásobuje spotrebiská Kapince, Malé Zálužie
- Ponitriansky skupinový vodovod – zásobuje spotrebiská Výčapy-Opatovce, Ľudovítová, Čakajovce, Nitrianske Hrnčiarovce, Horné a Dolné Lefantovce
- vodovody zásobované z vlastných vodných zdrojov v obciach Alekšince, Štefanovičová, Nové Sady, Nitra – mestská časť Drážovce, Lukáčovce, Podhorany, Bádice, Veľká Dolina, Poľný Kesov, Jelenec, Rumanová, Báb, Žirany, Rišňovce, Pohranice, Štitáre, Hruboňovo, ktorý zásobuje aj obec Šurianky, Nové Sady - Sila, ktorý zásobuje aj obec Čab, Hostie, Mankovce, Jedľové Kostolany, Lovce, Machulince, Martin nad Žitavou, Skýcov, Obyce, z časti obec Topoľčianky a Hájske.

Pre vodárenské účely sú vo všetkých troch okresoch využívané len zdroje podzemných vôd väčšinou v správe ZsVS a.s, Nitra OZ Nitra, ZsVs OZ Galanta, ZsVS OZ Topoľčany. Prevádzku vodovodov zabezpečujú pre obce tiež Ekostaving Nitra, spoločnosť Cedron s.r.o. Mojmírovce, Novostav, Ing. Ľubomír Gahír – obec Štitáre, v 2 prípadoch – obce Koliňany, Dolné Obdokovce. V úprave a dezinfekcii vody neboli oproti minulému roku zaznamenané zmeny.

V okrese Nitra bolo v roku 2013 z celkového počtu obyvateľov okresu 160 520 z verejných vodovodov zásobovaných 146 024 obyvateľov, čo je 90,97 %. Konštatuje sa mierny pokles zásobovaných obyvateľov oproti minulému roku o 0,19 %.

V uplynulom roku v okrese Nitra boli dané záväzné stanoviská či už k umiestneniu stavieb alebo kolaudácií stavieb týkajúce sa rozšírenia a predĺženia už existujúcich vodovodných potrubí.

V okrese Šaľa v uplynulom roku nenastali v rámci zásobovania obyvateľov pitnou vodou zmeny oproti predchádzajúcemu obdobiu, nakoľko všetkých 13 obcí okresu Šaľa má vybudovaný verejný vodovod. Z celkového počtu obyvateľov okresu 53 101 je z verejného vodovodu a vlastného vodného zdroja v obci Hájske zásobovaných 51 753 obyvateľov, čo je 97,46 %. Prevádzkovateľom je ZsVS a.s. Nitra odštepny závod Galanta.

Okres Zlaté Moravce má zabezpečené zásobovanie obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov napojením obcí na diaľkovod Gabčíkovo a využívaním vlastných vodných zdrojov určených pre hromadné zásobovanie pitnou vodou. V roku 2013 bolo z celkového počtu obyvateľov okresu 41 456 zásobovaných z verejných vodovodov 35 031 obyvateľov, čo predstavuje 84,50 %. Prevádzkovateľom vodovodov je ZsVS a.s., Nitra, Vodostav Zlaté Moravce v obci Mankovce a OcÚ v obci Hostie. V uvedenom okrese boli dané záväzné stanoviská či už k umiestneniu stavieb alebo kolaudácií stavieb týkajúce sa rozšírenia a predĺženia už existujúcich vodovodných potrubí.

1.1 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi

V okrese Nitra z počtu obcí 62 majú verejný vodovod vybudovaný dve mestá, 57 obcí okresu, prímestská časť mesta Nitra – Drážovce a časť obce Nové Sady – Sila, čo činí 98,3 %. Verejný vodovod nie je vybudovaný v obci Jelšovce, kde žije 994 obyvateľov.

- **Zdravotná bezchybnosť:**

Z tabuľkového prehľadu 1.2 a 1.3 je možné konštatovať, že v rámci hodnotenia kvality vody dodávanej verejnými vodovodmi v obciach a mestách okresu Nitra v roku 2013 bolo v rámci monitoringu odobratých a vyšetrených 176 vzoriek, z toho 25 vzoriek vykazovalo nevyhovujúcu kvalitu vody, čo predstavuje 14,2 % (u 21 prípadov boli prekročené limity fyzikálno - chemických ukazovateľov a v 5-tich prípadoch u mikrobiologických ukazovateľoch), v rámci ŠZD bolo odobratých a vyšetrených 41 vzoriek, z toho 11 vzoriek vykazovalo nevyhovujúcu kvalitu, čo predstavuje 26,83 %

závadnosť (v 4 prípadoch boli prekročené limity u fyzikálno-chemických ukazovateľoch a v 8 prípadoch u mikrobiologických ukazovateľoch).

V okrese Šaľa má vybudovaný verejný vodovod jedno mesto a 12 obcí okresu, čo predstavuje 100 %.

- Zdravotná bezchybnosť:

Z tabuľkového prehľadu 1.2 a 1.3 v rámci hodnotenia kvality vody dodávanej verejnými vodovodmi v obciach a meste okresu Šaľa je možné konštatovať, že v roku 2013 v rámci monitoringu bolo odobratých a vyšetrených 35 vzoriek vôd, z toho 7 vzoriek vykazovalo nevyhovujúcu kvalitu, čo predstavuje 20,0 % (v 6 vzorkách boli prekročené limity fyzikálnych a chemických ukazovateľov a v 2 vzorkách u mikrobiologických ukazovateľov). V rámci ŠZD bolo odobratých a vyšetrených 35 vzoriek vôd, z toho 6 vzoriek vykazovalo nevyhovujúcu kvalitu vody, čo predstavuje 17,14 % (ide o prekročenie limitov len u fyzikálnych a chemických ukazovateľoch).

V okrese Zlaté Moravce z počtu obcí okresu 33 má verejný vodovod vybudovaných jedno mesto a 28 obcí, čo činí 87,9 %. Vodovod nemajú vybudovaný v obciach Host'ovce, Ladice, Kostolany pod Tribečom a Neverice, v ktorých žije spolu 2 558 obyvateľov.

- Zdravotná bezchybnosť:

Z tabuľkového prehľadu 1.2 a 1.3 v rámci hodnotenia kvality vody dodávanej verejnými vodovodmi v obciach a meste okresu Zlaté Moravce je možné konštatovať, že v roku 2013 v rámci monitoringu bolo odobratých a vyšetrených 87 vzoriek vôd, z toho 9 vzoriek vykazovalo nevyhovujúcu kvalitu vody, čo činí 10,34 % závadnosť (5 vzoriek vykazovalo prekročenie limitu fyzikálnych a chemických ukazovateľov a 5 vzoriek mikrobiologických ukazovateľov). V rámci ŠZD bolo odobratých a vyšetrených 15 vzoriek vôd, ani v jednom prípade nebolo zistené prekročenie limitov u vyšetrených vzoriek.

Počas roku 2013 nebola ani v jednom okrese zaznamenaná dlhodobá nevyhovujúca kvalita vody dodávaná z verejných vodovodov, dodávka vody spotrebiteľom bola plynulá, neboli zistené prípady regulácie.

1.1.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody

V roku 2013 nebola ani v jednom prípade udelená výnimka na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality vody.

1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní

Kvalita vody z verejných vodných zdrojov bola sledovaná jednak v obciach, v ktorých zatiaľ nie je vybudovaný verejný vodovod, jednak zo zdrojov, ktoré sú obyvateľmi v značnej miere využívané na pitné účely. V roku 2013 bola v okrese Nitra vykonaná kontrola a odber vzoriek z artézskych studní v obciach Svätoplukovo, Mojmírovce a Vinodol, z prameňov nachádzajúcich sa v mestskej časti Nitra-Zobor, v obci Nová Ves nad Žitavou, Bádice, Podhorany a Báb, zo studničky v obci Horné Lefantovce a vrtanej studne autokempingu Remitáž v obci Jelenec. Celkovo bolo odobratých 23 vzoriek, z ktorých 13 vzoriek vykazovalo nevyhovujúcu kvalitu vody najmä po stránke mikrobiologickej. V prípade nevyhovujúcej kvality vody po stránke chemickej išlo o prekročenie medznej hodnoty v ukazovateľoch: dusičnany a mangán. V hodnotenom období neboli zistené u týchto zdrojov iné závažné nedostatky. Nakoľko v okrese je obec, kde obyvatelia využívajú aj individuálne zdroje pre zásobovanie vodou, bez sledovania ich počtu nie je možné určiť % takto zásobovaných obyvateľov.

V okrese Šaľa evidujeme 21 verejných vodných zdrojov. Jedná sa o artézske studne v meste Šaľa, v obci Tešedíkovo, Žihárec, Dlhá nad Váhom, Vlčany, Selice, Trnovec nad Váhom, Močenok, Diakovce, Neded a Kráľová nad Váhom. V roku 2013 bolo odobratých a vyšetrených 9 vzoriek, z toho 5 vzoriek vykazovalo prekročenie limitu v chemických ukazovateľoch ako mangán, železo, ortuť farba a absorbancia. Na uvedenú skutočnosť bol prevádzkovateľ upozornený listom s požiadavkou označenia art. studní na ul. Horná, Vlčanská a na Námestí sv. Trojice nápisom nepitná voda. Vykonaným ŠZD bolo zistené, že uvedené art.studne sú označené nápis voda nepitná. Vzhľadom k tomu, že vo všetkých obciach okresu Šaľa je verejný vodovod, nie je sledovaný počet obyvateľov využívajúcich verejné studne.

V okrese Zlaté Moravce v roku 2013 bola vykonaná kontrola verejných vodných zdrojov a to prameňov v obci Kostoľany pod Tribečom – Vaškopecký I. a II., Barinská, v obci Hostie a Ladice, vrtanej studne rekreačného zariadenia Jedliny a vrtanej studne Arboréta Mlyňany – Vieska nad Žitavou. Celkovo bolo odobratých 8 vzoriek, z toho 1 vzorka vykazovala prekročenie limitu v mikrobiologických ukazovateľoch. Nakoľko v okrese sú obce, kde obyvatelia využívajú aj individuálne zdroje pre zásobovanie vodou, bez sledovania ich počtu nie je možné určiť % takto zásobovaných obyvateľov.

1.4 Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou

Monitoring

U verejných vodovodov bol v priebehu roka 2013 vykonávaný preverovací a kontrolný monitoring kvality pitnej vody v súlade s vypracovaným harmonogramom kontroly kvality vody z verejných vodovodov v mestách a obciach okresu Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce v zmysle Nariadenia vlády SR č. č.354/2006 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu v znení nariadenia vlády č. 496/2010 Z.z. rozbormi v rozsahu vyšetrení, ktoré zabezpečuje odbor laboratórnych činností RÚVZ so sídlom v Nitre.

V roku 2013 bolo v uvedených okresoch odobratých spolu 298 vzoriek, *výsledky kvality vody sú zrejmé podľa jednotlivých okresov z tab. č. 1.2.*

Údaje z monitoringu pitnej vody verejných vodovodov boli počas roka spracovávané v Informačnom systéme o pitnej vode.

Štátny zdravotný dozor

V opodstatnených prípadoch sa v roku 2013 vykonával cielene štátny zdravotný dozor v rámci šetrenia oznámení obyvateľov, mimoriadnych situácií a pod.. Laboratórne analýzy boli vykonávané v rozsahu minimálneho rozboru. V rámci výkonu ŠZD boli odobraté vzorky vôd z odberného miesta ZŠ Trnovec n/V. Opakovane bolo konštatované prekročenie najvyššej medznej hodnoty v chemickom ukazovateli : olovo. Uvedený nedostatok bol zistený len v objekte ZŠ, v rozvodnej vodovodnej sieti obce voda vykazovala vyhovujúcu kvalitu. Pravdepodobným zdrojom olova boli materiály, s ktorými prichádzala pitná voda do styku počas distribúcie (olovené prípojky, rozvody, vodovodné batérie a pod). Orgán na ochranu verejného zdravia nariadil opatrenia, ktorých splnenie bolo následne preukázané vyhovujúcou kvalitou vody. V rámci ŠZD bolo vo všetkých troch okresoch odobratých 91 vzoriek.

Výsledky kvality vody za jednotlivé okresy sú zrejmé z tab. č. 1.3.

1.5 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody

Prevádzkovú kontrolu kvality vody zabezpečovanú prevádzkovateľom vodovodov Západoslovenská vodárenská spoločnosť a. s Nitra možno hodnotiť dobre. Schválený

harmonogram odberov vzoriek vôd prerokovaný na spoločnom rokovaní na RÚVZ bol dodržiavaný a výsledky sledovania kvality vody boli pre informáciu RÚVZ Nitra priebežne doručované, taktiež spolupráca s ostatnými prevádzkovateľmi je na dobrej úrovni.

V okrese Šaľa prevádzkovú kontrolu kvality vody z verejných vodovodov zabezpečuje Západoslovenská vodárenská spoločnosť OZ Galanta so sídlom v Šali podľa spracovaného harmonogramu, ktorý bol prerokovaný na spoločnom rokovaní na RÚVZ Nitra. U vodovodov Hájske, Močenok a Horná Kráľová túto činnosť vykonáva Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., OZ Nitra. Výsledky sledovania o kvalite vody sú pre informáciu RÚVZ Nitra priebežne doručované.

Prevádzku vodovodov v okrese Zlaté Moravce taktiež zabezpečuje Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., OZ Nitra, v obci Hostie prevádzku zabezpečujú odborní pracovníci, u vodovodu Mankovce je prevádzkovateľom Vodostav Zlaté Moravce. Ich prevádzková kontrola kvality vody je riešená formou objednávok. Rozsah a početnosť vyšetrení je v súlade s platnou legislatívou.

1.6 Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva

V roku 2013 neboli zaznamenané dôsledky nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľov a ani nebolo z okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce hlásené ochorenie na alimentárnu dusičnanovú methemoglobinémiu.

Choča	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Veľké Vozokany	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Lovce	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Nevidzany	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Nemčiňany	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Žikava	0	2	1	50	0	0	1	50	0	0
Spolu:	22	65	9	10,34	5	5,75	5	5,75	0	0